

9 ta' Novembru, 1951.

Imhallee :

L-Onor. Dr. A.J. Caruana Colombo, B.Litt., LL.D.

Emmanuele Montebello *versus* Joseph Galea Lupi

**Kompetenza — Kollizzjoni fuq il-Bahar — Bastiment —
Dghajsa tal-Qlugh — Danni — Art. 39 Kap. 15.**

Bieq tiġi radikata l-kompetenza tat-tribunal kummerċjali jeħtieġ li l-att fih inniġsa ikun essenzjalment tali, jew li l-att ikun kummerċjali għall-konvenut.

Dghajsa tal-qlugh ma hi bastiment ex-sens li trid il-liġi; u għalhekk l-azzjoni għad-danni kaġunati lil dghajsa tal-qlugh ma hi ta' kompetenza tal-Qorti tal-Kummerc.

Barra minn dan, il-kompetenza tal-Qorti tal-Kummerc tirrigwarda azzjonijiet dwar kollizzjonijiet ta' bastimenti, u mhux azzjonijiet minhabba danni kaġunati lill-bastiment għal raġunijiet oħra li ma humiex kollizzjoni.

Il-Qorti, — Rav l-att ta' citazzjoni li bih l-attur, wara d-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti meħtieġa, u wara li ppremetta li fid-9 ta' Ġunju 1951, l-insemmi Joseph Galea Lupi kera minn għand l-attur dghajsa tal-qlugh li giet dannegġjata, peress li din id-dghajsa marret fuq l-blat wara li nqalbet, u illi l-konvenut huwa responsabili għall-ħsara li saret u anki għat-telf ta' profitti li qiegħed isofr l-attur, li ma setax jikri aktar din id-dghajsa non ostanti li kellu diversi domandi għallha, kif jġi ppruvat fit-trattazzjoni tal-kawża, talab illi l-konvenut jġi kundannat iħallas dik is-somma li firriżulta dovuta lill-attur, okkorrendo per mezz ta' periti el-ġendi, għall-ħsara kaġunata fid-dghajsa msemmija u għat-telf ta' profitti li l-attur sofra bħala konsegwenza ta' din id-ħsara. Bl-ispejjeż, kompreżi dawk ta' littra uffiċjali tat-23 ta' Tulju 1951, kontra l-konvenut;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illij l-konvenut issollewa fl-ewwel lok l-eċċezzjoni ta' l-inkompetenza ta' dina l-Qorti. Huwa magħruf li biex tiġi radikata l-kompetenza tat-tribunal kummerċjali jeħtieġ jew li l-att ikun fil-innifsu essenzjalment kummerċjali, jew li l-att ikun kummerċjali għall-konvenut. Evidentement ebda waħda minn dawn iż-żewġ ipotesijiet ma tikkonkorri f'din il-kawża, li għalhekk, dwar daqshekk, mhijjex żgur ta' kompetenza tal-Qorti tal-Kummerċ;

Illij l-konvenut jallega li l-kawża hija ta' kompetenza ta' dik il-Qorti għar-raġunijiet li tirrigwarda infortunji fuq il-baħar. Din l-allegazzjoni mhijjex sostenibbli. Infatti, skond l-art. 39 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (Kap. 15), huma ta' kompetenza tal-Qorti tal-Kummerċ biss il-kawżi, fost oħrajn, dwar "kollizjoni ta' bastimenti". Apparti li d-"dghajsa tal-qlub" imsemmija fl-att ta' eċċezzjoni mhijjex "bastiment" fis-sens li trid il-liġi, ma jidher b'ebda mod li l-incident imsemmi fl-istess att ta' eċċezzjoni ġara b'kollizjoni; u huwa magħruf li l-kompetenza tal-Qorti tal-Kummerċ tirrigwarda azzjonijiet dwar "kollizjoni ta' bastimenti", u mhux ukoll azzjonijiet minhabba xi danni kaġunati lil "bastimenti" għal xi raġunijiet oħra li ma tkunx "kollizjoni";

Għal dawn ir-raġunijiet;

Tiddeċidi billi tirrespingi l-eċċezzjoni ta' l-inkompetenza ta' dina l-Qorti sollevata mill-konvenut, bl-ispejjeż kontra tiegħu; u tballi l-kawża għall-21 ta' Novembru 1951, biex tiġi trattata fil-meritu.